

בית הדין הצבאי המחוזי

מחוז שיפוט ז"י

זומר -	נועה	אל"ם :
אב"ד		
דוד - שופט	שכטר	רס"ן
יעקב - שופט	אסידון	רס"ן

בעניין : התובע הצבאי (ע"י ב"כ, רס"ן ענת הראל)

נגד

הנאשם : XXX/ק סגן א' ג' (ע"י ב"כ, עו"ד דבורה שרון)

גזר - דין

1. לאחר שהתרנו לו לחזור בו מכפירתו, הורשע הנאשם, לפי הודאתו, בעבירה של מעשה מגונה תוך ניצול מרות, בשתי עבירות של מעשה מגונה באדם ללא הסכמתו, בעבירה של הטרדה מינית ובעבירה נגזרת של התנהגות שאינה הולמת. הדיון התנהל בדלתיים סגורות. בגזר הדין לא יפורטו נתונים העשויים לפגוע בצנעת הפרט או לחשוף את זהותו של הנאשם.

פרטי האישומים

2. בחודש יוני 2014, סבל רב"ט ב.פ. (להלן: "מתלונן 1") מבעיה רפואית באיבר מינו. הוא הגיע אל הנאשם, אשר שימש כמפקד המחלקה שלו, כדי לשוחח עמו. הנאשם שאל אותו "איך העסק שלך למטה? עדיין כואב?", והמתלונן השיב בחיוב. הנאשם בירר האם המתלונן מתבייש ממנו, הקצין שלו – ומשהשיב הלה בשלילה, שאל אותו "אכפת לך שאני אראה מה הולך שם?", או מילים בעלות משמעות דומה. המתלונן 1 השיב בשלילה, והוריד את מכנסיו ותחתוניו. בשלב זה, התבונן הנאשם באיבר מינו של המתלונן, נגע עם אצבעותיו באיבר המין, הסתכל במשך מספר שניות ואמר "בסדר". לאחר מכן, הרים המתלונן את מכנסיו ותחתוניו, ועזב את המקום.

3. בחודש יוני 2014, העיר הנאשם, אשר שירת כמפקד מחלקה, את פקודו, רב"ט א.א. (להלן: "מתלונן 2"), והשניים יצאו ל"סיבוב" בבסיס. הנאשם התקדם עם המתלונן אל חדרי מגורים בבסיס, שהיו ריקים באותה עת. הוא נכנס עמו לאחד החדרים, ושאל אותו שאלות הנוגעות לאיבר מינו. המתלונן סירב להשיב לשאלותיו, ואז הוריד הנאשם את מכנסיו ותחתוניו, למול מתלונן 2, ונגע באיבר מינו, שהיה בזקפה. בתגובה, הסתיר המתלונן 2 את פניו, ואמר כי "אינו רוצה לראות את זה". בעקבות תגובתו, הרים הנאשם את מכנסיו, וניסה לשכנע את המתלונן 2 כי יוריד גם הוא את המכנסיים, באומרו: "נו תראה אותו, הראיתי לך כבר את שלי, תראה לי את שלך", או מילים בעלות משמעות דומה. הנאשם המשיך ונגע בחלקה הקדמי של חגורתו של המתלונן 2, באומרו: "תוריד, תוריד נו", או מילים דומות. המתלונן ניסה להתחמק, אמר "שלא" "עומד" לו ליד גברים, ושלא נעים לו", שכן הנאשם הוא המ"מ שלו. בהמשך, נעתר לבקשות הנאשם, פתח את חגורתו והבהיר "שהוא מראה את איבר מינו והולך משם". משהוריד המתלונן את מכנסיו ותחתוניו, נגע הנאשם באיבר מינו. בחלוף מספר שניות, הזיז המתלונן את ידו של הנאשם, ועזב את המקום במהירות. הנאשם השיג אותו, ואמר לו "שיישאר בינינו כן, יחסי קשר מ"מ".

4. בחודש אוגוסט 2014, במהלך ערב גדודי שהתקיים לאחר מבצע "צוק איתן", ישב רב"ט א.מ. (להלן: "מתלונן 3") מחוץ לאולם בו התקיים האירוע. באותה עת, שירת הנאשם בפלוגה אחרת מזו בה שירת המתלונן. הנאשם ניגש אליו, אמר לו "בוא", והשניים יצאו ל"סיבוב" מאחורי האולם, וישבו באזור החולות. הנאשם ביקש את מכשירו הסלולארי של המתלונן, והוא השיב כי אינו רוצה בכך, וכי "לא נעים לו כי הנאשם הוא המ"מ שלו". עוד ציין, כי המכשיר מכיל דברים אישיים שלו. בסופו של דבר, נטל הנאשם את המכשיר הסלולארי, התבונן, בין היתר, בתמונותיו של המתלונן ללא חולצה, והעיר "איזה קוביות יש לך". הוא שאל את המתלונן 3 בדבר מספר הנשים עמן קיים יחסי מין, ובדבר 'השוואה' בינו לבין המתלונן 2 מבחינת איבר המין וקיום יחסי מין. מתלונן 3 השיב לשאלות. עוד השיב לשאלת הנאשם, אם קיים אורגיות בצוותא עם מתלונן 2, אך אמר כי "לא נעים לו ודי". בתגובה, אמר לו הנאשם "נו תענה, אני כמו אח שלך", או מילים דומות.

הנאשם המשיך ושאל את מתלונן 3 שאלות הנוגעות לאיבר מינו. כאשר סירב הלה להשיב לשאלותיו, אמר הנאשם "תחכה", שם את ידו על המתלונן 3, והחל ללטף את אזור הצוואר והכתף השמאלית שלו. כן ליטף גם את ירך ימינו של המתלונן. בהמשך, ניסה לפתוח את חגורתו של האחרון, ואמר "יאללה תראה ליי", ו"תראה לי את הגודל", או מילים דומות. המתלונן שאל את הנאשם "מה זה ייתן לוי",

והנאשם השיב "צחוקים בשבילי, תעשה לי את זה, זה הצחוקים", או מילים בעלות משמעות דומה.

מתלונן 3 קם ממקומו, ואז התבונן הנאשם בעיניו ואמר "ילד מה שקרה פה עכשיו נשאר בינינו, הא?", נתן למתלונן "כאפה" בפניו ואמר "שזה יישאר בינינו, צחוקים שלנו, כן?". המתלונן החל להתקדם לעבר האולם, ואז משך הנאשם את ידו, ואמר לו "בוא רגע, מה אכפת לך אבל שנמשיך ונעשה את זה", או מילים דומות. בתגובה, השיב המתלונן "שהוא מבטיח לו אבל לא עכשיו, כי הוא צריך ללכת".

5. עבירת ההטרדה המינית מתייחסת לאירועים שונים, בין החודשים יוני - ספטמבר 2014, עת התעניין הנאשם בחוויותיהם המיניות של המתלוננים 2 ו-3. הוא נטל את מכשיריהם הסלולאריים, ועיין בהם. מתלונן 3 נהג להבהיר לנאשם כי הדבר אינו נעים לו, אך חרף זאת, היה הנאשם ממשיך ומבקש את הקוד למכשיר. לאחר הזנת הקוד, נהג הנאשם להתבונן בתמונות, לצחוק ולהגיב. מתלונן 3 ניסה מספר פעמים לקחת ממנו את המכשיר, כדי שלא יעיין בתמונותיו הפרטיות, ללא הועיל. מן המתלונן 2 ביקש הנאשם לשלוח לו תמונות וסרטונים עם בנות. המתלונן ניסה להתנער ממנו, אך בסופו של דבר נעתר לבקשותיו. עוד ביקש הנאשם כי המתלוננים 2 ו-3 ישתפו אותו באורגיות עם בנות.

מוסכם, כי הנאשם התוודע לעברם המיני של המתלוננים בעקבות חקירה שהתנהלה בעניינם במסגרת האזרחית, במהלך תקופת הטירונות. הוא ליווה אותם באותה עת כמפקד מחלקתם, ופעל נמרצות כדי להשיבם לשירות פעיל.

6. הנאשם שוחרר מצה"ל בעקבות הפרשה, בתום שירות כלוחם, מ"כ ומפקד מחלקה, בדרגת סגן. לא נזקפות לחובתו עבירות משמעת כלשהן. מפקדו לשעבר חולק שבחים ליכולות הפיקוד, האחריות והמחויבות שהפגין, ואשר הביאו להוצאתו לקורס קצינים (2/ס). אחד מעמיתיו לפיקוד מתאר את דאגתו לחיילים, את הקפדתו על שמירת הנורמות גם בזמן לחימה, ואת היותו ניצב תמיד בראש חייליו בפעילות מבצעית (3/ס).

בדברו האחרון, ביקש הנאשם להביע התנצלות בפני המתלוננים, לפצותם ולערוך עימם הליך של צדק מאחה, ככל שיהיו מעוניינים בכך. כיום הוא עובד, והחל בלימודים. ברצונו להותיר את הפרשה מאחוריו, ולהמשיך ולתרום לצה"ל, גם אם יורד בדרגה, במערך המילואים.

עמדת המתלוננים

7. הצדדים הפנו שניהם לעדותו של מתלונן 1 בבית הדין, כפי שנשמעה ביום 22/11/15, עוד קודם לחזרתו של הנאשם מן הכפירה באישום. בעדות, מסר

המתלונן כי הסכים להציג את איבר מינו בפני הנאשם, שכן עקב הבעיה הרפואית ממנה סבל התקשה במילוי תפקידו: "אמרתי אם לא אראה זה יראה לא טוב כאילו אני משקר, מצד שני אמרתי גבר לגבר מה יכול להיות מה אכפת לי. וגם אמרתי שזה יבטיח לי אתה יודע.. יבטיח לי שבאמת יש לי גיבוי, כי באמת היה לי שם משהו". במהלך האירוע, חש מבוכה, אך "לא חשבתי שזה בקטע כזה, גם עכשיו אמרתי אני לא חושב שזה היה בקטע מיני. אבל בדיעבד כשמעתי מה היה בהמשך אז התפדחתי עוד יותר"; "באותו הרגע לא ראיתי שום דבר, באמת חשבתי שזה בקטע של דאגה, גם עכשיו חושב ככה. לא יודע מה עבר לבן אדם בראש, ראיתי שזה לא בסדר אבל לא ראיתי את זה בתור הנאה מינית". כפי שציין, אילו ידע כי הנאשם גם יגע באיבר מינו, לא היה מאפשר לדבר להתרחש.

לדברי המתלונן 1, "לא נעים לי בסיטואציה ולפגוע לבן אדם בעתיד שלו ובחיים שלו. אם זה נשאר ככה בלי פרסום מעדיף כמה שפחות לחשוף, לא בשבילי יותר בשבילו".

8. המתלונן 3 ציין במכתבו (ת/3) כי הנאשם היה מפקד נערץ ודמות לחיקוי. לדבריו, "אין ספק שלאור הפגיעה בי, יחסי האמון בינינו נפגעו". עם זאת, לנוכח הכרתו של הנאשם בטעותו, יש לסייע לו לפתוח דף חדש. לדעת המתלונן, עונש של כליאה לא יתרום דבר לשיקומו של הנאשם, אלא יפגע קשות בעתידו – דבר שהוא עצמו אינו חפץ בו. פנייתו היא אפוא להימנע מלגזור על הנאשם עונש של מאסר.

המתלונן 2 ביקש שלא להביע עמדה ביחס לעונשו של הנאשם, אך התביעה, בהגיונותה, מסרה כי בפגישות קודמות עמו "הדבר החשוב, גם מבחינתו, זה סגירת המעגל על דרך של לקיחת האחריות" (עמ' 10 לפרוטוקול, ש' 19-28).

הערכת המסוכנות

9. ביום 23/12/15 נבדק הנאשם ע"י הקרימינולוגית הקלינית הגב' נטשה זסלבסקי, מן המרכז להערכת המסוכנות במב"ן שב"ס. בבדיקה, שיתף הנאשם פעולה באופן פורמאלי. פתיחותו השתנתה בהתאם לנושא עליו נשאל. ניכר היה כי הנושאים הקשורים לעבירות ולהרגליו המיניים מעוררים אצלו תחושות בושה וחרטה.

ביחס לאירוע מול מתלונן 1, שלל הנאשם מניע מיני או משיכה מינית. לדבריו, התייחס עניינית לתלונתו הרפואית של החייל, כדי להחליט כיצד לסייע לו, כחלק מאחריות היתר שנטל על עצמו כמפקד המחלקה. הוא שאל את המתלונן "האם יכול להראות לי. הוא הראה לי הכל ונתתי לו לנוח וזירזתי מול הרופאה את הטיפול בו... זה קרה פעם אחת. הוא נפגע מזה. וזה לא היה בסמכותי". בתיאור

הדברים בפני מעריכת המסוכנות אין התייחסות לנגיעה באיבר מינו של המתלונן 1 במהלך האירוע.

אשר למתלוננים 2 ו-3, הנאשם נחשף לחוויותיהם המיניות בעת שליווה אותם בהליך שהתנהל בעניינם. הגבולות היטשטשו, כך שהפך לחבר של השניים – ו"מחברות זה הפך לפגיעה, זה נפרס ל-3 חודשים". סקרנותו ביחס לחייהם המיניים נבעה מביטחונו העצמי הנמוך בתחום זה. באירוע בו שכנע את מתלונן 2 להראות לו את איבר מינו ונגע בו "זו הייתה פגיעה משמעותית, הוא לא ציפה לזה, לא חלם על זה. הגבולות התערערו שם לגמרי". תיאור העבירה היה חלקי, ורק לאחר שמעריכת המסוכנות עימתה את הנאשם עם הדברים, אישר בפניה כי גם הוא עצמו חשף את איבר מינו בפני המתלונן. גם כאן, שלל מניע מיני או משיכה מינית. הוא המשיך במעשיו אף שהבחין כי המתלונן אינו רוצה בכך, משום ש"ראה הכל בקטע של צחוקים". בסיום האירוע, אמר למתלונן 2 כי ישמור בסוד את הדברים, "כי אנחנו בקשרים טובים.. זה עניין של חברות בינינו".

גם תיאור האירוע בעניינו של מתלונן 3 היה חלקי, וכל שמסר הנאשם תחילה למעריכת המסוכנות היה כי ניסה ללחוץ על המתלונן להראות לו את איבר מינו. כאשר עומת עם פרטי האישום, הודה כי שאל אותו שאלות מיניות רבות, והסביר כי ליטף אותו בעורפו (אין התייחסות לליטוף בירך), "כדי שייפתח". לדבריו, לחץ מספר פעמים על המתלונן להראות לו את איבר מינו משום ש"היה ממש בחוסר מנוחה על זה". הנאשם שלל מניעים מיניים גם בהתייחס לאירוע זה, וציין כי בטיפול אותו הוא עובר הוא מנסה להבין את מניעיו, כאשר "אולי זה קשור לחוסר בטחון עצמי... רציתי להיחשף לדברים מיניים".

10. על אף הניסיון למזער את מעשיו, התרשמה מעריכת המסוכנות מביטויים אותנטיים של בושה ואשמה. עוד התרשמה כי להליך המשפטי, ולמחירים בעקבותיו (כמו הפגיעה בשמו הטוב והפסקת הקריירה הצבאית), ישנה השפעה מרתיעה על הנאשם. כיום, הוא מסוגל להביע אמפתיה ביחס למתלוננים, לזהות את התנגדותם למעשיו ואת התעלמותו מכך. ההתרשמות היא כי ההליך הטיפולי תורם לו באופן משמעותי, הגם שהוא מצוי בשלבים ראשוניים שלו, ותובנותיו לגבי הדברים הן ראשוניות וחלקיות. לדעתה של הגב' זסלבסקי, הסוגיות שעלו בבדיקה (דימוי עצמי נמוך, קשרים עם נשים, אפשרות קיומה של משיכה מינית לגברים), דורשות המשך בירור והבנה מעמיקים במסגרת טיפולית ייעודית.

11. בהערכת המסוכנות נשקלו הפקטורים הסטטיסטיים (היעדר עבירות קודמות, רצף תעסוקי יציב, ומנגד היעדרה של מערכת יחסים זוגית ממושכת, היותם של קורבנות עבירה ממין זכר שאינם בני משפחה, וביצוען של מקצת העבירות במקום

ציבורי). עוד צוינו הפקטורים הדינאמיים (תחושותיו של הנאשם ביחס לעבירות ולמתלוננים, והשפעות ההליך המשפטי והטיפול, הכל כמובא לעיל). בין הפקטורים הדינמיים מגבירי המסוכנות צוין הקושי המשמעותי בקיום קשרים אינטימיים עם נשים, בצד עיסוק מאסיבי בתכנים מיניים בתקופה בה בוצעו העבירות (וכיום, עמדה קונפליקטואלית ביחס לעיסוק במין). נוכח שילוב גורמי הסיכון הסטאטיים והדינמיים, נקבעה רמת מסוכנותו המינית של הנאשם כבינונית. לדעתה של מעריכת המסוכנות, המשך טיפול במסגרת קבוצתית ייעודית, בשילוב עם טיפול פרטני, עשויים להפחית את רמת המסוכנות המינית לטווח הארוך.

טיפול פרטני

12. הקרימינולוגית השיקומית הגב' אתי רחמים מקיימת פגישות טיפוליות עם הנאשם, במסגרת טיפול פרטני שבועי, החל מראשית חודש מאי 2015. להתרשמותה (כפי שהובעה בדו"ח ס'1/ ובעדותה לפנינו), נוטל הנאשם אחריות לפגיעה במתלוננים 2 ו-3, הן ברמה הקוגניטיבית והן ברמה הרגשית, ומבטא רגשות בושה וחרטה, ביחס לפגיעה בהקשר המיני וגם בהקשר לתכנים הבוטים "אליהם בחר להיחשף בשיח עם החיילים" (יוער, כי בפני מעריכת המסוכנות, ציין הנאשם כי "נהג לכוון את שיחותיו עם השניים לנושאים מיניים, ורצה שזה יגלוש לשם"). לדבריה של הגב' רחמים, הנאשם מבין את הבעייתיות והפסול בניצול יחסי הסמכות ובטשטוש הגבולות בינו לבין חייליו. בשעתו, ניצל את תחושת הכוח כדי למלא את צרכיו, מבלי לחשוב על המשמעויות ארוכות הטווח של הדברים. אשר למתלונן 1, נטל הנאשם אחריות חלקית בלבד. גם בתיאור האירוע בפני הגב' רחמים לא נזכרת נגיעה באיבר המין של המתלונן, להבדיל מהתבוננות במקום, כדי להבין לדבריו את בעייתו הרפואית של החייל, בלא כוונה מינית כלשהי. כיום הוא מבין כי לא היה זה חלק מתפקידו, אך עדיין מצדיק את התנהלותו והתנהגותו באירוע.

13. לשאלה בדבר התרשמותה של מעריכת המסוכנות מניסיון למזער את מעשיו של הנאשם, השיבה הגב' רחמים כי יכול שהצגת הדברים השונה נובעת מן המפגש היחיד עם אדם זר, מבלי שנבנה עימו אמון כמו עם גורם טיפולי. עם זאת, אישרה כי גם בפניה, צמצם כאמור הנאשם מאחריותו לאירוע מול המתלונן 1; וגם בהליך הטיפול ראה את הפגיעה במתלונן 2 כגדולה יותר מאשר במתלונן 3, אף שבהמשך, כבר לא צמצם מאחריותו לפגיעה באחרון. אם שב וניסה למזער את חלקו באירוע מול מתלונן 3 במהלך הערכת המסוכנות, הרי ש"יכול להיות שזה תהליך שטרם

הסתיים, הוא עדיין בתהליך טיפולי והוא מקבל את עצמו לאורך כל התהליך את זהות הפוגע וזה לא קל לנפש לתפוס את זה. יש ריקוד ואנו עובדים עליו במהלך הטיפול".

14. הטיפול מתבצע בשיטה קוגניטיבית התנהגותית, עם התייחסות ספציפית לפגיעות המיניות. הנאשם מתמיד בהגעה למפגשים השבועיים, ומשתף פעולה באופן מיטבי. בתחילת הטיפול, חווה משבר התמודדות עמוק, לנוכח האפשרות של פרסום שמו, ואף רמז לאפשרות של פגיעה עצמית. עם מתן צו איסור הפרסום, התפנה לטיפול בגורמי הסיכון ומעגל העבירה שלו, והבין את עיוותי החשיבה שאפשרו לו את ההתנהגויות הפוגעניות.

להתרשמותה של הגב' רחמים, השפיע האירוע על הנאשם ברמה הרגשית. כיום, הוא מודע לגורמי הסיכון שלו - טשטוש גבולות סמכות, ביטויי בטחון עצמי מופרז לעומת דימוי עצמי נמוך, בלבול רגשי על רקע משבר זהות, קושי בניהול רגשי ובריחה לריגושים רגעים. בעקבות הטיפול, יש בידי כלים ורשת תמיכה חיונית ויעילה להתמודד עם גורמי סיכון אלה. ההליך הטיפולי מסייע לו בקבלת הכוונה וסיוע, גם מעבר לשעות הטיפול המוגדרות. עצם ההתמדה בטיפול, משך תשעה חודשים עד כה, מצביעה על מוטיבציה כנה, ולא על רצון להשגת רווח משני.

15. בהליך הטיפול, עובדו התחושות והרגשות שנלוו להתנהלותו המינית של הנאשם בשעתו. לדעתה של הגב' רחמים, הנאשם עדיין אינו מתאים להשתתפות בקבוצה ייעודית לעברייני מין, עקב קושי בחשיפה או בשיח קבוצתי עם משתתפים נוספים. הטיפול הפרטני אותו הוא עובר כולל גם התייחסות לאפשרות קיומה של משיכה מינית כלפי גברים, וסוגיות נוספות עליהן הצביעה מעריכת המסוכנות כדורשות המשך בירור במסגרת טיפולית ייעודית. בניגוד לדבריו של הנאשם בפני מעריכת המסוכנות, כאילו הטיפול הפרטני עתיד להסתיים עוד כחודשיים, אין עדיין צפי לסיום ההליך. משך הטיפול משתנה ממטופל למטופל; כאן, לאור מינוף המשבר ע"י הנאשם לטובת התקדמות, עבודה, לימודים ותכניות לעתיד – ניתן יהיה לבצע הערכת ביניים של מצבו עוד כארבעה חודשים. ככל שיוטל עליו עונש של מאסר, תחול בהכרח נסיגה בהליך הטיפולי, שכן כעיקרון, הטיפול אינו מתבצע בתוככי מתקן הכליאה. ייתכן שמאסר יביא לנסיגה גם בהישגי הטיפול ביחס לחיזוק הדימוי העצמי של הנאשם, אך תקוותה של הגב' רחמים היא שלא כך יקרה.

16. בעדותה, מתחה הגב' רחמים ביקורת על היעדר התייחסות למערכת התמיכה המשפחתית בהערכת המסוכנות. תמיכה כזו, מצד אדם המגנה את העבירות, ובד בבד תומך בפוגע בתהליכי השיקום והטיפול, משמשת פקטור דינמי רב חשיבות

בהפחתת המסוכנות. כאן, שלושה מבני משפחתו של הנאשם מודעים לכך שביצע עבירות של פגיעה מינית בחיילים. עם זאת, לשאלות התובע, אישרה כי אינה יודעת האם פרטי העבירות ידועים להם.

אחיו של הנאשם, אשר הוזכר ע"י הגב' רחמים כאחד מבני המשפחה המודעים לעבירות, אכן העיד לפנינו כי הוא מודע רק למאפייני העבירות, כעבירות מין, אך לא לפרטיהן, שכן הנאשם ממעט לחשוף ולשתף את בני המשפחה בדברים. מזה כשנה, מכונס הנאשם בעצמו, אך נאבק להתמודד ולעבור את הטיפול (אותו הוא מממן בעצמו, בעבודה קשה). בדבריו, ביקש האח כי העונש שיוטל יאפשר לנאשם את המשך הטיפול וההתקדמות החיובית בחייו.

טיעוני הצדדים

17. התביעה ביקשה להטיל על הנאשם עונש מאסר, לתקופה ארוכה מזו שניתן לבצעה על דרך של עבודה צבאית, בצד מאסר מותנה, פיצויים למתלוננים והורדה לדרגת טוראי. הודגש, כי המתלוננים, כחיילים בשירות צבאי, אינם יכולים לבחור את הסובבים אותם או לעבור מן המסגרת בה הוצבו, וחשים בהכרח אי נעימות לסרב לבקשות מפקדם. אף שלא הוצגו תסקירי נפגע, הרי שהנזק כתוצאה מן המעשים, מעצם טיבם, אינו טעון הוכחה. המעשים כולם משתרעים על תקופה בת שלושה חודשים, בה יכול היה הנאשם לעבד את הדברים ולהימנע מביצועם. על אף הטיפול המבורך בו נוטל הנאשם חלק, מסוכנותו המינית הוערכה כבינונית, נתון הצריך להילקח בחשבון בעת גזירת דינו.

18. הסניגורית הדגישה את חששו של הנאשם מפרסום הפרשה ומפגיעה במשפחתו, ואת ההתרחקות שגזר על עצמו בשל כך מתמיכתם של בני המשפחה. פער הגילאים הקטן בינו לבין המתלוננים 2 ו-3, בצד חשיפתו לחוויותיהם המיניות, כמי שערב להם בהליך המשפטי שהתנהל נגדם, הביאו לכשלון פיקודי ולטשטוש הגבולות, אך יש בכך כדי להסביר את הרקע לעבירות. בנוסף, ואף שהנאשם אינו חוזר בו מהודאתו בעבירה של מעשה מגונה ביחס למתלונן 1, הרי שגם האחרון לא סבר כי המדובר באקט מיני. למעשים כולם לא נלוו היבטים מחמירים של שיבוש הליכי משפט, הדחה בחקירה או כיוצא באלה.

כיום, רוכש הנאשם כלים להתמודדות, ונאחז בלימודים ובעבודה עליהם הומלץ לו בטיפול. לדעת הסניגורית, הערכת המסוכנות בעניינו התעלמה ממאפיינים חברתיים מסוימים, העשויים להשפיע על קביעתם של גורמי הסיכון. התמדתו של הנאשם בהליך הטיפולי מצביעה על סיכויי השיקום הגבוהים ומצדיקה את הסטייה ממתחם הענישה. מאסר בכליאה עלול אף לזהותו בפני מעגל מכריו. אין

להתעלם לעניין זה מעמדת המתלוננים, אשר ראו את עיקר החשיבות בקבלת האחריות על המעשים מצד הנאשם, ולא בענישה מעבר לכך. עתירת ההגנה היא להסתפק לכן במאסר מותנה, ולחלופין בעונש מאסר בן חודשיים לכל היותר, לריצוי בדרך של עבודה צבאית. אשר לדרגה, הודגשה שאיפתו של הנאשם לתרום בשירות המילואים, ונטען כי הורדתו לדרגת טוראי תביא לאי קריאתו לשירות (עם זאת, מבירור שערכה התביעה בעקבות הדין, עלה כי אין מניעה עקרונית לכך, אלא כל מקרה נבחן לגופו).

דין והכרעה

19. כפי שנפסק, עבירת המעשה המגונה פוגעת לא רק בגופו של אדם, אלא גם בכבודו ובצנעת חייו (ע"פ 6255/03 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד נ"ח(3) 168, בעמ' 180-181 (2004); ע"פ 6269/99 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד נה(2), 496, בעמ' 507-508 (2001); ע"פ 6819/14 פלונית נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו, 01/02/15], בסעיף 7 לפסק הדין (2015)). על אחת כמה וכמה אמורים הדברים עת מדובר במעשים המתרחשים במתחם היחידה הצבאית, או במסגרת פעילות צבאית אחרת:

"חובת בית הדין היא לפרוש הגנה ראויה על חיילות, אשר אינן בוחרות את מקום שירותן ואת המשרתים עימן, אלא משובצות לתפקידן ולמקום שירותן בהתאם לצרכי הצבא... לעניין זה אין נפקא מינה אם קורבן העבירה הוא חייל או חיילת, שכבודם ופרטיותם חוללו". (ע/12/15 סמל גיא חלילי נ' התצ"ר, בסעיף 11 לפסק הדין, והאסמכתאות שם (2015). כן ראו ע/46/15 סמל ולרי קוויליאקוב נ' התצ"ר, בסעיף 7 לפסק הדין (2015)).

משנה חומרה יש בפער הדרגות והתפקידים בין הנאשם, מפקד מחלקה, לבין המתלוננים, פקודים ישירים או חיילים באותה יחידה. מתלונן 1 הסכים להציג בפני הנאשם את איבר מינו, שכן עקב הבעיה הרפואית ממנה סבל התקשה במילוי תפקידו, וביקש לקבל לכך גיבוי. מתלונן 2 הסכים להציג בפני הנאשם את איבר המין שלו לא לפני ששב וציין כי "לא נעים לוי", עקב היותו של הנאשם מפקדו. כך מסר גם מתלונן 3, בעת שהנאשם שאל אותו שאלות על הרגליו המיניים, וכך שבו ומסרו מתלוננים 2 ו-3, בעת שהנאשם ביקש מהם לעיין במכשיריהם הסלולאריים:

"עבירות מין המבוצעות על ידי מפקד תוך ניצול יחסי מרות, חמורות אפוא, במידה רבה ביחס לעבירות הנעשות, שלא אגב קיומם של יחסים מעין אלה... חובת האמון אותה חב המפקד לפקודיו, מתבקשת נוכח חובת

הציות והמשמעת אותה חב הפקוד למפקדו. הכוח הרב השמור בידי מפקד ביחס לפקודיו מוגבל מכוחה של חובת אמון זו, לבל יעשה בו שימוש לרעה".
 (ע/117/05 התצ"ר נ' אל"ם זאהר, בסעיפים 129-131 לפסק הדין (2006); ע/143/14, ע/25/14 התצ"ר נ' סא"ל ליאור קרקו וערעור שכנגד, בסעיפים 62 ו-63 לפסק הדין (2015)).

ודוק: גם אם הסכימו להציג את איבר מינם, או את התכנים במכשיריהם הסלולאריים, חרף אי הנעימות שחשו – הרי אף לא אחד מן המתלוננים הסכים כי הנאשם ייגע באיבר מינו (לגבי מתלוננים 1 ו-2), או כי ילטף את צווארו, כתפו וירכו, כחלק מן הניסיון לשכנעו להציג בפניו את איבר מינו (לגבי מתלונן 3).
 20. כפי שנפסק, לגבי עבירות מין, "מדיניות הענישה ראוי לה, ככלל, כי תהא מחמירה, באופן שיבטא את הנזקים המשמעותיים הנגרמים לנפגעים ממנה. אין צורך לומר כי עדיין יש להעניק משקל לשיקולי ענישה נוספים במסגרת גזר הדין, בהתאם לנסיבותיו המיוחדות של כל מקרה ומקרה" (ע"פ 5143/15 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו, 31/01/16], בסעיף 19 לפסק הדין (2016)). אמנם, בענייננו, לא הוצגו תסקירי נפגע בדבר נזק שנגרם למתלוננים, והם עצמם אינם מבקשים למצות את הדין עם הנאשם. ואולם, כידוע, "מעשים מגונים הם מסוג העבירות שהנזק טבוע בהן וקיומו הוא בבחינת הנחה שאינה צריכה הוכחה" (ע"פ 6819/14 פלונית הנ"ל, בסעיף 7 לפסק הדין, והאסמכתאות שם (2015)). לביצועם של המעשים המגונים בעניינם של מתלונן 2 ו-3 קדם תכנון, כאמור בסעיף 40ט(א)(1) לחוק העונשין, בדמות "יציאה לסיבוב" עימם, אל חדרי מגורים ריקים בבסיס, או אל איזור חולות שמאחורי אולם בו התקיים אירוע גדודי. באירועים עצמם, ניצל כאמור הנאשם את מעמדו כמפקד מול מתלונן 1, ואת חוסר הנעימות שחשו מתלוננים 2 ו-3 עקב מעמדו הפיקודי (וראו סעיף 40ט(א)(11) לחוק העונשין).
 ויודגש, כי אף אם נרקמו יחסי ידידות בין הנאשם לבין מתלוננים 2 ו-3, אשר חרגו מגבולות הפיקוד, הרי לכתחילה, חלה ההתקרבות על רקע התפקיד שנטל על עצמו הנאשם, כמפקדם של החיילים, בליוויים בהליך המשפטי שהתנהל נגדם. יכולתו של הנאשם להבין את הפסול שבמעשיו, או את משמעותם (סעיף 40ט(א)(7) לחוק העונשין) לא התגבשה רק בעקבות הליך הטיפול – אלא באה לידי ביטוי מייד לאחר ביצוען של העבירות, בעת שביקש מהמתלוננים 2 ו-3 שהדברים "יישארו ביניהם", ואף זאת תוך איזכור יחסי הפיקוד והבדלי המעמד ("יחסי קשר מ"מ"; "ילד, מה שקרה פה נשאר בינינו", בהתאמה).

21. אשר לסיבות שהביאו לביצוע העבירות (סעיף 40ט(א)(5) לחוק העונשין): בהערכת המסוכנות, שלל הנאשם מניע מיני באירועים מול המתלוננים. בהליך הטיפולי, שלל כוונה מינית רק ביחס לאירוע מול מתלונן 1. כמובא לעיל, וכפי שהבהירה הסניגורית, הנאשם אינו חוזר בו מהודאתו ביחס לכלל העבירות, המגלמת הודאה ביסוד הנפשי הנדרש, שהוא (מלבד מודעות ליסוד העובדתי) גם "מטרה ספציפית – שהמעשה ייעשה למטרת גירוי מיני, למטרת סיפוק מיני או למטרת ביזוי מיני" (ע"פ 6255/03 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד נח(3), 168, בעמ' 179-180 (2004)). דומה, כי נגיעה באיבר מינו החשוף של מתלונן 1 (ולא התבוננות בו בלבד, אם אכן הנאשם, שאינו איש מקצוע, ביקש רק להבין את בעייתו הרפואית); נגיעה באיבר מינו החשוף של מתלונן 2, לאחר שהנאשם חשף בפניו את איבר מינו שלו, שהיה בזקפה; וליטוף הירך, הצוואר והכתף של מתלונן 3, אגב שאלות בדבר איבר מינו, ותוך ניסיון לפתוח את חגורת מכנסיו של הלה – מלמדים, מאליהם, על הכוונה המינית הנדרשת (על ההשלכה ההדדית שבין היסוד העובדתי ליסוד הנפשי בעבירת המעשה המגונה ראו ע"פ 6255/03 פלוני הנ"ל, שם).

22. ומכל מקום: אף אם נניח, כי הרקע לביצוע המעשים אינו מובן, הרי "מבחינה זו נותר סימן שאלה מסוים שמא מדובר בסיכון שעלול להתמש גם בעתיד, ברמה שהוערכה במסגרת הערכת המסוכנות, מה שמשליך על שיקולי הענישה בהיבט של הרתעת המערער" (ע"פ 1365/12 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו, 03/07/12], בסעיף 10 לפסק הדין (2012)).

כאן, נקבעה לנאשם הערכת מסוכנות בינונית, ולא למטה מכך. חרף טיעוניה של הסניגורית כנגד התעלמות ממאפיינים חברתיים מסוימים, העשויים להשפיע על קביעת גורמי הסיכון – הרי הביקורת שמתחה המומחית מטעמה, הגב' רחמים, על הערכת המסוכנות, התבטאה רק במישור היעדר ההתייחסות לגורמי התמיכה המשפחתיים. גם בהקשר זה, הסתבר מעדותו של אחד האחים כי בני המשפחה אינם מודעים לפרטי העבירות (להבדיל מהקשרן הכללי, כעבירות מין כנגד חיילים), ומכל מקום גם הגב' רחמים עצמה אישרה כי לא שיתפה את בני המשפחה בפרטים אלה. מצאנו, לכן, להסתמך על הערכת המסוכנות המעמיקה והמפורטת שנערכה בעניינו של הנאשם, ככזו המשפיעה על תוצאותיו של גזר הדין, בתוך מתחם העונש ההולם (ראו ע"פ 5484/09 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו, 17/11/09], בסעיף 6 לפסק הדין (2009); ע/14,15/13 סמל יהב ביטון נ' התצ"ר ווערעור שכנגד, בסעיף 60 לפסק הדין (2013)).

23. העבירות כנגד המתלוננים 1-3 התבצעו בנסיבות ובזמנים שונים. נוכח היעדרו של "קשר הדוק" ביניהן, ראינו לקבוע לכל אחת מהן מתחם ענישה משל עצמה,

כאירוע נפרד (על מבחן "הקשר ההדוק" בין העבירות, ומבחני העזר שנקבעו לו, ראו את ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו, 29/10/14] (2014); וכן ע"פ 1261/15 מדינת ישראל נ' יוסף דלאל [פורסם בנבו, 03/09/15], בסעיפים 22-25 (2015)).

בקביעת המתחמים, הנגזרת גם מ"מדיניות הענישה הנהוגה" (סעיף 40 לחוק העונשין), ראינו להסתמך על ע/12/15 סמל חלילי הנ"ל, שם הוטלו שמונה חודשי מאסר בפועל בגין שלושה אירועים רצופים של נגיעה באיבר מינו של המתלונן, בעודו ישן, נגיעה שגרמה לזקפה אצל המתלונן. באותו מקרה, הורשע המערער, לאחר שמיעת ראיות, בעבירה שלצידה עונש מינימום. מנגד, לא התקיימו יחסי פיקוד בין המעורבים, והמסוכנות המינית הוערכה שם כבינונית עד נמוכה.

נגיעה באיבריהן המוצנעים של שתי חיילות ישנות (ללא קיומם של יחסי פיקוד או מרות), בשתי הזדמנויות נפרדות, הביאה להטלת עונש של שנים-עשר חודשי מאסר בכליאה במקרה אחר, שאף בו הוערכה המסוכנות כבינונית. באותו מקרה, זכה המערער להקלה עקב אי-ניהול הוכחות, הגם שהורשע בעבירה שלצידה עונש מינימום (ע/46/13 רב"ט מרואן נזאל נ' התצ"ר (2013)). במקרה נוסף, נגיעה בחזה ובאיבר מינה של מתלוננת, מתחת לבגדיה וחרף התנגדותה, הביאה לקבלת ערעור התביעה, מבלי למצות את הדין, כך שעל הנאשם (שלא היה מפקדה או ממונה עליה) הוטלו ארבעה חודשים ומחצה של מאסר בכליאה (ע/64/11 התצ"ר נ' טורי אמיר שליאן (2011)).

עוד נזכיר את ע"פ 1365/12 פלוני הנ"ל. באותו מקרה, הועסק המערער כתופר במתפרה, אליה הגיעה המתלוננת כדי לתקן מכנסי מדים אותם נדרשה ללבוש במסגרת עבודתה. המערער ביצע סימונים על מכנסי המתלוננת, וביקש ממנה להיכנס לחדר ההחלפה ולפשוט את המכנסיים, כדי שיוכל לתקנם. היא עשתה כן, ואז, להפתעתה, נכנס המערער אל התא, והחל למדוד את היקף ירכיה. היא שאלה אותו לפשר מעשיו, ואז משך את תחתוניה, חשף את ישבנה ולאחר מכן נגע גם באיבר מינה. מסוכנותו המינית הוערכה כבינונית-נמוכה, ואף שנטל אחריות לביצוע המעשה, טען כי הנגיעה במתלוננת לא הייתה מלווה בכוונה מינית. עקב מוגבלותו של המערער, נכותו הדומה של בנו ואובדן מקור פרנסתה של המשפחה – הוקל עונשו, לשמונה חודשי מאסר בכליאה.

לא ראינו להסתמך על מקרים חמורים יותר שהוצגו ע"י התביעה, בהם נידונו מקרים של נגיעה באיבר המין של מתלוננים עד כדי גרימת כאב (כחלק מהגעה לפורקן מיני של הנאשם, או כ'אמצעי ענישה'). מן העבר השני, לא מצאנו להסתמך על פסקי דינם של סא"ל קרוטשי (ע/19,13/14 התצ"ר נ' סא"ל ג'קי קרוטשי

וערעור שכנגד (2014)) או סא"ל קרקו (ע/143/13, ע/14/25 **התצ"ר נ' סא"ל ליאור קרקו וערעור שכנגד** (2015)), אליהם הפנתה הסניגורית כתקדימים להטלת עונש מאסר לריצוי בדרך של עבודות צבאיות, שכן מקרים אלה לא עסקו בנגיעות באיבר המין, ללא בגדים. הסניגורית הפנתה אמנם גם לעניינו של סרן דיאקין (ע/63/05 **סרן דניס דיאקין נ' התצ"ר** (2005)), שם הורשע המערער בעבירה של הטרדה מינית של פקודו, בגין אירוע בו גם נגע באיבר מינו של האחרון, מתחת למכנסיו. באותו מקרה, נדון המערער לחודשיים מאסר, לריצוי בדרך עבודה צבאית, אך היה זה במסגרת 'הסדר טווחים', בו הגבילה עצמה התביעה לעתירה לשלושה חודשי מאסר בדרך של עבודה צבאית (על ההנמקה העומדת מאחורי ההבחנה העונשית בין מי שמשפטו הסתיים במסגרת הסדר טיעון לבין מי שלא גובש הסדר טיעון בעניינו ראו ע/14,15/13 **ביטון הנ"ל**, בסעיף 72 לפסק הדין, והאסמכתאות שם (2013); וכן, למשל, ע/79/14 **טור' מוחמד גדיר**, בסעיף 17 לפסק הדין (2015)). בעניינו, מכל מקום, המדובר בשלושה מתלוננים ובמספר אירועים נפרדים.

24. לאור הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, בצד רמת הענישה, כמפורט בהרחבה לעיל, מצאנו לקבוע לעבירת המעשה המגונה לגבי מתלונן 1 מתחם ענישה הנע בין ארבעה לתשעה חודשי מאסר בפועל; לעבירה לגבי מתלונן 2 מתחם ענישה הנע בין ארבעה לשנים-עשר חודשי מאסר בפועל; ולעבירה לגבי מתלונן 3 מתחם ענישה הנע בין ארבעה לשמונה חודשי מאסר בפועל.

אשר לעבירת ההטרדה המינית, הרי שלאור התמשכותה על פני תקופה של שלושה חודשים, ביחס לשני המתלוננים (2 ו-3), תוך שהללו שבו והפגינו בפני הנאשם אי נעימות בעת שנתבקשו על ידו לאפשר לו לעיין במכשיריהם הסלולאריים, ראינו לקבוע מתחם ענישה הנע בין 45 ל-75 ימי מאסר בפועל.

25. על אף קביעת המתחמים הנפרדים, ראינו, בנסיבות העניין ומכוח סעיף 40ג(ב) לחוק העונשין, לקבוע לנאשם עונש אחד, לגבי כלל האירועים. זאת, לנוכח התקופה המתוחמת בזמן בה בוצעו העבירות (בין החודשים יוני - ספטמבר 2014), ולאור העובדה כי עבירת ההטרדה המינית בוצעה מול אותם מתלוננים (2 ו-3) לגביהם בוצעו שתיים מעבירות המעשים המגונים.

26. בקביעת העונש, ראינו לציין, בראש ובראשונה, את נטילת האחריות של הנאשם על מעשיו, תוך התמדה עיקשת בהליך של טיפול ושיקום (סעיף 40יא(4) לחוק העונשין). על אף הניסיון למוזער את חלקו במעשים, כפי שבא לידי ביטוי בבדיקתה של מעריכת המסוכנות, התרשמה גם האחרונה מביטויים אותנטיים של בושה ואשמה, מאמפתיה כלפי המתלוננים, ומהשלכותיו המרתיעות של ההליך המשפטי. עקב ההרשעה, נקטעה דרכו של הנאשם בשירות הצבאי, בו תרם רבות עד

אותו מועד, בתפקידי פיקוד ולחימה (וראו סעיף 40יא(3), (7) לחוק העונשין). בנוסף, הנאשם נעדר עבר פלילי, והודאתו באשמה, תוך חיסכון בזמן שיפוטי, אף היא מזכה אותו בהטבה הניתנת לנאשמים הנוטלים אחריות למעשיהם, ומודים בביצועם (ע"פ 9919/07 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו, 18/02/10], בסעיף 19 לפסק הדין (2010); ע/40/11 רב"ט גל ימיני נ' התצ"ר, בעמ' 5 ואילך לפסק הדין, והאסמכתאות שם (2011)). כנזכר לעיל, קבלת האחריות מצד הנאשם הייתה עיקר החשיבות שראו המתלוננים בקיומו של ההליך המשפטי.

27. אשר להיבטי השיקום: מעריכת המסוכנות התרשמה כי ההליך הטיפולי הפרטני תורם לנאשם באופן משמעותי. כך מסרה גם המטפלת עצמה, הקרימינולוגית הגב' רחמים, אשר הוסיפה, כי כעיקרון, הטיפול אינו מתבצע בתוככי מתקן הכליאה, כך שבהכרח תחול נסיגה בהליך הטיפולי, ככל שיוטל על הנאשם עונש של מאסר.

לדעתה של הגב' רחמים, ניתן יהיה לבצע הערכת ביניים ביחס למצבו של הנאשם עוד כארבעה חודשים; לדעתה של מעריכת המסוכנות, לעומת זאת, מצוי הנאשם רק בשלביו הראשוניים של הטיפול, תובנותיו לגבי הדברים הן ראשוניות וחלקיות, וסוגיות שונות דורשות בעניינו המשך בירור והבנה מעמיקים במסגרת טיפולית ייעודית – הן במסגרת פרטנית והן במסגרת קבוצתית, בה הוא אינו נוטל בינתיים חלק (שכן לדעת הגב' רחמים, הנאשם עדיין מתקשה בחשיפה או בשיח קבוצתי עם משתתפים נוספים). כפי שציינה מעריכת המסוכנות, מסגרת טיפולית משולבת, פרטנית וקבוצתית, עשויה להפחית את רמת המסוכנות המינית לטווח הארוך.

28. לטעמו של שופט המיעוט, גם אם אין מקום לסטות לקולא ממתחמי העונש ההולם, עקב הערכת המסוכנות הנוכחית, הרי שהצורך בהמשך הטיפול, והעובדה כי הטיפול הנוכחי ייפסק בזמן ריצוי עונש של כליאה, ככל שיוטל עונש כזה - מצדיקים הסתפקות בענישה המצויה ברף התחתון של מתחמי הענישה. אין להקל ראש במשמעות הכליאה, גם במישור הנפשי, עבור הנאשם, החושש מפרסום הפרשה (חרף ההחלטה בדבר קיום ההליך בדלתיים סגורות). לכך מתווספת עמדתם רבת החשיבות של המתלוננים, שאינם מבקשים למצות את הדין עם הנאשם (ואחד מהם, המתלונן 3, אף מבקש מפורשות להימנע מהטלת עונש של מאסר).

לפיכך, ובדומה לע"פ 2489/13 מדינת ישראל נ' טייצאו טגבה [פורסם בנבו, 13/08/13], בסעיף 14 לפסק הדין (2013), סבור שופט המיעוט כי ניתן להעדיף ענישה הנושאת עמה אלמנטים שיקומיים, בדמות מאסר בדרך של עבודה צבאית, במהלכו יוכל הנאשם להמשיך בטיפול הפרטני. לדעתו של שופט זה, ראוי היה

אפוא לגזור לנאשם עונש של ארבעה חודשי מאסר, לריצוי בדרך של עבודות צבאיות.

29. שופטי הרוב, לעומת זאת, סבורים כי הצבר העבירות, בנסיבותיהן, אינו מאפשר לגזור לנאשם עונש שאינו בכליאה ממשית. אם בפרשה בע"פ 1365/12 **פלוני הנ"ל**, בו נדון רק אירוע אחד של מעשה מגונה, שהרקע לו לא היה ברור דיו, נקבע כי "אין לקבל את טענת ההגנה לפיה אין זה ראוי לחייב את המערער במאסר בפועל" (שם, בסעיף 10 לפסק הדין (2012)) – הרי מקל וחומר אמורים הדברים בענייננו, לאור רמת המסוכנות המינית הגבוהה יותר (בינונית, ולא בינונית-נמוכה), ולנוכח ההרשעה בשלושה מעשים מגונים שונים, בשלושה מתלוננים (שבפני אחד מהם, אף חשף הנאשם את איבר מינו שלו), והכל תוך ניצול המעמד הפיקודי ותכנון שקדם לפחות לשניים מן המקרים.

אמנם, יש להעניק משקל לעמדתו של נפגע העבירה, המבקש להפחית מן העונש הנגזר (ע"פ 2148/13 **פלוני נ' מדינת ישראל**, [פורסם בנבו, 16/12/14], בפסקה י"ז לפסק הדין (2014); ע"פ 4657/14 **פלוני נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו, 10/06/15], בסעיף 20 לפסק הדין (2015); ע"פ 7660/14 **פלוני נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו, 17/09/15], בסעיף 11 לפסק הדין (2015)). ואולם, עמדתם המקלה של המתלוננים כאן, כמובא לעיל, היא רק היבט אחד מהיבטי האינטרס הציבורי אותם יש לשקול בעת גזירת הדין, בהתאם לעקרונות הענישה (ראו גם ע' ארבל "עמדתו של קורבן העבירה בהליך המשפטי" **ספר גבריאל בך** 189, בעמ' 213-214 (דוד דהאן, דנה כהן-לקח ומיכאל בך עורכים, 2011)).

30. שופטי הרוב אינם מתעלמים מהיבטי השיקום בעניינו של הנאשם, אלא ששיקולי השיקום אינם בלעדיים, מה גם הנאשם "מצוי עדיין בעיצומו של התהליך, ועוד דרך ארוכה לפניו" (ע"פ 5143/15 **פלוני הנ"ל**, בסעיף 20 לפסק הדין (2016)). וכפי שנפסק, "אמת נכון הדבר, כי האינטרס שעניינו שיקומו של הנאשם, איננו אינטרס אישי של אותו נאשם בלבד, אלא שמדובר באינטרס חברתי כולל, לשקם את מי שסרו מדרכם, ולהחזירם לדרך המוטב. יחד עם זאת, יש לזכור, כי אינטרס זה מונח לצד יתר שיקולי הענישה העומדים על הפרק, בעת שנגזר עונשו של הנאשם" (רע"פ 4218/15 **אמסלם נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו, 18/06/2015], בסעיף 8 לפסק הדין (2015)). וראו גם רע"פ 5205/15 **מארו טאנוס נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו, 09/08/2015], בסעיף 9 לפסק הדין (2015)).

אכן, "ברי כי השוות בכלא מציבה אתגרים לא פשוטים בפני השוהים בו. עם זאת, ניתן לצפות כי אותו שינוי עמוק שחל במערער, אשר מצדיק הקלה בעונשו, יעמוד לו בהתייצבותו בפני קשיים אלה" (ע"פ 4876/15 **פלוני נ' מדינת ישראל** [פורסם

בנבו, 03/12/2015, בסעיף 49 לפסק הדין (2015). ראו גם ע"פ 5143/15 פלוני הנ"ל, בסעיף 22 לפסק הדין (2016)). דברים אלה יפים גם לנאשם שלפנינו, לנוכח הרושם החיובי והאותנטי שהותיר על גורמי הטיפול והבדיקה. נסיבותיו החיוביות והמקלות של הנאשם יבואו אפוא לידי ביטוי, לדעת הרוב, בהעמדת משך הכליאה הכולל על ששה חודשים – מחצית מן הרף העליון שנקבע רק לאחד מארבעת מתחמי הענישה. נפסק כדעת הרוב.

לעונש הכליאה יתווספו, על דעת כל השופטים, גם עונשי מאסר מותנים.

31. כל שופטי ההרכב מאוחדים בדעה כי חרף הזכויות שצבר הנאשם בשירותו, הרי שהורדתו בדרגה, לדרגת טוראי, מתחייבת מאופי העבירות, החותרות תחת הסמכות הפיקודית והדוגמה האישית המצופות ממפקד באשר הוא (על הכשלון הפיקודי החרוץ בעבירות של מעשים מגונים או הטרדות מיניות ראו, למשל, ע/82/06 התצ"ר נ' רס"ר משה חי לוי וערעור שכנגד (2006); ע/72/04 רס"ם מאיר אוחנה נ' התצ"ר וערעור שכנגד (2006); ע/147,152/10 רס"ל וליד שרף נ' התצ"ר וערעור שכנגד (2011); וכן ע/19,13/14 סא"ל קרוטשי וע/143/13, ע/25/14 סא"ל קרקו הנ"ל. על חובות האמון והדוגמה האישית המצופה מקצין ומפקד באופן כללי ראו לאחרונה את ע/50,56/15 התצ"ר נ' רס"ן גיא ליאני וערעור שכנגד, בסעיף 47 לפסק הדין, והאסמכתאות שם (2016)).

בטוחים אנו, כפי שציין הנאשם עצמו, כי יתרום, כמיטב יכולתו, בכל תפקיד צבאי אליו ייקרא בשירות המילואים.

32. בנסיבות העניין, ראינו להורות גם כי הנאשם יפצה את המתלוננים. לנוכח עמדותיהם, כפי שפורטו (או הובאו מפי התביעה), החלטנו שלא למצות את הדין בהיבט זה, ולקבוע כי הנאשם יפצה כל אחד מהם בסכום של 1,000 ₪.

33. על הנאשם יוטלו אפוא העונשים הבאים:

1. ששה (6) חודשי מאסר לריצוי בפועל, בניכוי שני (2) ימי מעצרו במהלך החקירה.

2. שנים-עשר (12) חודשי מאסר על תנאי, למשך שלוש שנים, לבל יעבור כל עבירה לפי סימן ה לפרק יי לחוק העונשין, מסוג פשע.

3. ששה (6) חודשי מאסר על תנאי, למשך שלוש (3) שנים, לבל יעבור כל עבירה לפי סימן ה לפרק יי לחוק העונשין, מסוג עוון, או כל עבירה שעניינה הטרדה מינית.

4. הנאשם יורד לדרגת טוראי.

בנוסף, יפצה הנאשם את כל אחד מן המתלוננים (רב"ט ב.פ., רב"ט א.א. ורב"ט א.מ.) בסכום של 1,000 ₪, לפי הפרטים שתמסור התביעה לסניגורית. הפיצויים ישולמו בחמישה (5) תשלומים חודשיים שווים ועוקבים, החל מיום 29/08/2016.

הנאשם יתייצב לריצוי עונשו בבס"כ XXX ביום 28/03/2016, שעה 11:00.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, 07/02/2016, בפומבי ובמעמד הצדדים.

(-)
שופט

(-)
אב"ד

(-)
שופט